

ПОСОЛСТВО СВЯЩЕННОГО СІНОДУ
ПРАВОСЛАВНОЙ ЦЕРЬКВИ В ЧЕСЬКЫХ ЗЕМЛЯХ І В СЛОВАКІЇ

РОЖДЕСТВО ХРИСТОВЕ 2020/21

Дорогы духовны отці, братя і сестры,

Хрѣтосъ раждається!

«Небо і земля ний ся днесь радууютъ, як то колись прорекли пророци, ангелы і люде ний духовно торжествуютъ: бо Бог ся зъявив у тілі тым, котры сиділи в тмі і тіни смерти. Народив ся з Дівы – прияли Го вертеп і яслі. Пастырі звістуютъ чудо – мудерці з Выходу приносять до Віфлеєма дары. А мы недостойныма устами принесѣме Му хвалу як ангелы: слава Богу на небі, а на земли мір, бо пришов Тот, на Котрого ся надіяли народы, і спасив нас од рабства неприятеля».¹ Тоты слова літійной стихіры праздника Рождества Христового нас і в тім році вызывають, жебы сѣме ся задумали над глибинов таїнства Божой, но і нашой кенозы, котру нам тот праздник оживотворює.

В днях, котры переживаѣме, є важным, жебы мы хрїстіане, надхнены віфлеємсков радостѣв, припомянули світу, переможеному страхом з інфекчной хвороты, но глядаючому утіху і опору – же наперек вшиткым іскушіням єствує Бог, котрый любить чоловіка і – як говорить св. Амвросій Міланський – Своєв «великов силов дбає о вшитко на світі». Же єствує Бог, котрый «так любив світ, же дав свого єдинородного Сына, жебы каждый, хто вірить в Нѣго, не пропав, но мав вічний живот»² (Йо 3,16). Ний усвідомліня собі той Божой любви к нам наповнить наши сердца, души і сполочность, в котрій жыѣме.

Ангелы звістовали Рождество Спасителя пастырям словами: «Слава Богу на небі і мір на земли!»³ (Лк 2,14). О якім мірі говорили ангелы? О мірі меджі Богом і чоловіком. О мірі, котрый бѣв настоленный з народжінѣм Божого Сына як Сына чоловіка. Апостол Павел говорить:

¹ Нѣо њ землѣ днесь прѣрочески да возвеселѣтсѣ, ѡггѣли њ человекѣцы дѣхобнѣи да торжествѣютъ, ѡакѣ бѣѣ во плѣти ѡвнѣса, сѣщымъ во тмѣ њ сѣни сѣдѣщымъ, рождѣйсѣ ѡ дѣвы: вертепѣ њ ѡсли прѣѡша того: пастырѣе чѣдо проповѣдѣютъ: колѣвѣ ѡ востѡкъ въ видѣемъ дары приносѣтъ. мы же хвалѣ недостѡйными оѡчетнѣми, ѡггѣлски томѣ приносѣмъ: слава въ вѣшнихъ бѣѣ, њ на землѣи міръ: прѣидѣ во чѣжнѣе ѡзѣковъ, пришѣдѣ спасѣ насъ ѡ рабѡты вѣрѣжѣ.

² «ѡакѣ возлюбѣ міръ, ѡакѣ њ сѣна своего єдинородного дѣлаз ѣсть, да вѣкъ вѣрѣѡи въ сѡнь не погѣветъ, но ѡмать живѡтъ вѣчний».

³ «Слава въ вѣшнихъ бѣѣ, њ на землѣи міръ!»

«Треба повісті, же велике є тайство богобойности: Бог ся зъявив у тілі, був оправданий Духом, указав ся ангелам, був звістований поганам, увірили в Нёго у світі і возніс ся на небо в славі»⁴ (1Тім 3, 16). Хрістос у Собі соединив Божу і людську природу, настелив меджі нима мір і обновиw «звязь» меджі Богом і чоловіком. Тото чує каждый, хто ся намагать жыти подля Бога і чинити добро. Узку і тернисту путь духовного жыwота не мож перейти без Божой благодати, даwаной чоловікови у святих Тайнах при богослужінях в храмі.

Події остатніх місяців про каждого з нас ся стали пробов – нелем нашой віры в Бога і довіры в Ёго план спасы і спасительне ряджіня історії світа, але – а то передовшыткым – пробов нашого людского характеру. Признайме собі з покоров, же не вшыткы сьме в тій пробі обстали. Доказом того суть розбиты родини і нарушены меджілюдскы односины, але і атмосфера неістоты і страху в обчаньській сполочности. Ласкаwость і слухность, почлиwость і вірность, респект і учтиwость – то вшытко суть слова, котры зачінають счезати із сучасного словника і помалы, але істо ся дораз стануть архаїзмами. Тото бы сьме не мали допустити – а тоты міцнішы у вірі бы намісто посуджованя і одсуджованя своїх «меншых і слабшых» братів мали радше помочі своїм ближным знова поставити ся на ноги, а не «копати до лежачого».

Спробуйме зачати Новый рік 2021 з думков на слова, котрыма Йоан Креститель і Сам Хрістос зачали свою проповідь: **«Покайте ся, бо приходить Царьство небесне!»⁵** (Мф 3, 2). Кедь ся нам у минулім році подарило зробити штось добре, подякуйме за то Богу – кедь ні, попросьме Го, жебы нам одпустив нашы гріхы, нашу ліниwость і занедбаня спасы. Просьме Го, жебы нам даровав духа покоры і силу про skutky любви, жебы нас поблагословив правым, нефалшивым щастём.

Праздник Рождества Хрістового нас вшыткых позывать, жебы сьме ся **«ведно з Хрістом народили, ведно з Ним были розпяты і похованы, але ведно з Ним і воскресли.»** Подля слов св. Йоана Златоустого треба підступити тоту спасоносну зміну, **«жебы так як з хосенного vznikло стражданя, із стражданя знова vznikло то, што є хосенным».**

Лем приятём Божой любви можеме порозуміти правдивому змыслу нашого жыwота на тій земли і подіям, котры нас стрічають на нашій пути жыwотом.

Матеріалны цінности, карьера, слава, богатство і поставліня, але і жыwотны тяжкосты, біль, терпіня ці сама смерть здобывають у світлі Хрістовой правды іншый розмір. Лем у світлі Єwангелія можеме розпознати правдивы цінности. Розпознати, што є дочасне, од того, што є

⁴ «Ісповѣдѣмъ вѣліа єсть бл҃гочестїа тайна: вѣъ явилъ во плѣти, шправдѣа въ дѣѣ, показѣа аг҃лшмъ, проповѣданъ бысть во языцѣхъ, вѣроваа въ мїрѣ, вознесѣа во славѣ».

⁵ «Покайтеся, приближивоа цр҃твїе нб҃ное!»

вічне, розпознати блискачі зводи од правдивых цінностей.

Не забувайме, же ани в єднім моменті нашого жывота не сьме самы, же з нами є Бог. Пріпів рождественського повечерія: «**Я́кѡ съ нами бѣ́хъ!**»⁶ (Іс 8, 9), взятый із книги пророка Ісаїї, не є лем традичнов богослужобнов піснєв – є в нїм зафіксована жыва скушеность многих поколінь хрістіан. Хрістос повів: «**Смотрѣте, Я є з вами через вшыткы дні, аж до конца свѣта!**»⁷ (Мф 28, 20). Кедь несеме свій хрест, не несеме го самы. Він Сам несе нас і наш хрест. Зато притульме ся к Нєму іщі міцніше і довіряйме Му, бо лем віра може додати чоловікови смілости, силы і істоты.

Памятаючи на слова апостола Павла: «**Радуйтесѧ всегда ѡ гдѣхъ!**»⁸ (Флп 4,4) жычіме вшыткым радостно пережыти свята Рождества Хрістового і благословлений Новый рік 2021!

† Растислав

архієпіскоп пряшівський,
метрополита чеськых земель і Словакії

† Михаїл

архієпіскоп пражський і чеськых земель

† Сімеон

архієпіскоп оломовцко-бырняньський

† Георгій

архієпіскоп михаловско-кошіцькый

† Ісаія

єпіскоп шумперський

⁶ Бо з нами є Бог!

⁷ «Гє, я́зъ съ ва́ми бѣ́хъ во всѣ́ дні до скончѣнїѧ вѣ́ка!»

⁸ Радуйте ся все в Господі!